

Sanktioner for overtrædelse af Markedsføringsloven

Oplæg for Dansk Forening for Markedsføringsret

Susanne Aamann, Forbrugerjuridisk Chef – 7. september 2023

Forbrugerombudsmandens tilsyn

- FO fører tilsyn med markedsføringsloven
- Tilsynet bygger på forhandlingsprincippet
- Retningslinjer og vejledninger – ofte i dialog med branchen
- Tilsagn efter forhandling
- Påbud
- Foreløbigt påbud

Potentielle straffesager

- FO vurderer, om der er tale om en potentiel straffesag.
- Hvis overtrædelse af strafbelagt bestemmelse – den erhvervsdrivende har ikke pligt til at afgive oplysninger til FO (forbuddet mod selvinkriminering).
- Anmelder sagen til politiet - FO har skaffet dokumentation, FO indstilling i sagen, herunder om bødestørrelse og relevant praksis.

Bøder

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

Bøder

- Dalende bødeniveau: Markedsføringslovsudvalget anbefalede i 2016, at man så på, om bødeniveauet var det rette.
- KFST gennemførte i 2018 et nabotjek af bødeniveauet i Sverige, Norge, Tyskland, Nederlandene og Belgien.
- Nabotjekket indikerede, at bødeniveauet var lavere i de adspurgte lande fsva overtrædelser af vildledningsforbuddet i mfl.

Bøder

- Regeringen nedsatte arbejdsgruppe om bødeniveauet i MFL:
- ”Komme med anbefalinger til, hvordan bødeniveauet evt. kan ændres, såfremt der er politisk ønske herom”.
- Arbejdsgruppen fremlagde på den baggrund anbefaling til modeller for at hæve bødeniveauet.
- Beslutningen om at hæve niveauet er politisk

Bøder

- Anbefaling:
- En bødemodel, som i mindre grad er afhængig af oplysninger om fx fortjeneste eller markedsføringsomkostninger
- En bødemodel, som i mindre grad er afhængig af oplysninger om overtrædelsens omfang

Bøder

- Overtrædelser af mfl: Fra bagateller uden reel risiko for forbrugerne til overtrædelser med betydelige skadesvirkninger
- Ny bødemodel: Lægger vægt på grovhed og omsætning
- Erhvervsdrivende inddeles i 8 kategorier efter omsætning
- For hver kategori er der 3 overordnede bødeniveauer: Nedsat, normal og forhøjet niveau

Bøder til juridiske personer

Omsætnings-kategori	0-5 mio. kr.	5-10 mio. kr.	10-20 mio. kr.	20-50 mio. kr.	50-100 mio. kr.	100-200 mio. kr.	200-500 mio. kr.	Over 500 mio. kr.
Nedsat bødeniveau	25.000	25.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
	–	–	–	–	–	–	–	–
	39.999 kr.	39.999 kr.	79.999 kr.	199.999 kr.	399.999 kr.	499.999 kr.	499.999 kr.	op til 4.999.999 kr.
Normal bødeniveau	40.000	40.000	80.000	200.000	400.000	500.000	500.000	500.000 kr.
	–	–	–	–	–	–	–	–
	79.999 kr.	99.000 kr.	199.999 kr.	499.999 kr.	999.999 kr.	1.999.999 kr.	4.999.999 kr.	1 pct. af den erhvervsdrivendes omsætning op til 1 mia., plus 0,1 pct. af omsætning-en over 1 mia.*
Forhøjet bødeniveau	Over 80.000 kr.	Over 100.000 kr.	Over 200.000 kr.	Over 500.000 kr.	Over 1.000.000 kr.	Over 2.000.000 kr.	Over 5.000.000 kr.	1 pct. af den erhvervsdrivendes omsætning op til 1 mia., plus 0,1 pct. af omsætning-en over 1 mia.
	* Eksempel: For en virksomhed med en omsætning på 800 mio. kr., vil bødeintervallet være 500.000 kr. – 8.000.000 kr. For en virksomhed med en omsætning på 1,5 mia., vil bødeintervallet være 500.000 kr. – 10.500.000 kr.							

Omsætning

- Nettoomsætning (defineret i årsregnskabsloven)
- Den **samlede omsætning** lægges til grund
- Årsregnskaber – ser på året forud for det regnskabsår, hvor overtrædelsen forelå
- Overtrædelse over flere år – gennemsnit af omsætningen for de år, som overtrædelsen er forløbet over

3 bødeniveauer

- Nedsat
- Normal (**udgangspunkt**)
- Forhøjet
- **Udgangspunktet** kan fraviges – det kan fx være pga tilsigtet økonomisk gevinst (hvis den kan opgøres) omfang, varighed – de normale strafudmålingskriterier gælder her.

Udmåling af bøden

- Når omsætningskategori og bødeniveau er fastlagt, skal man fastlægge bøden inden for spændet.
- Konkret vurdering af de samlede forhold: Grovhed, omfang, tilsigtede økonomiske gevinst (i det omfang, den kan opgøres).
- Alvorlige overtrædelser – i den høje ende af intervallet.
- Mindre alvorlige overtrædelser – i den lave ende af intervallet.

Overlap i bødeintervaller

- Bødeintervallerne er i nogen grad overlappende.
- Muligt at tage højde for formildende omstændigheder i relation til de mindste virksomheder i en kategori, eller skærpende omstændigheder i relation til de største virksomheder i en kategori.
- Det endelige bødeniveau vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering – fraviges i både op- og nedadgående retning.

Administrative bødeforelæg

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

Administrative bødeforelæg

- FO har fået en udvidet adgang til at udstede administrative bødeforelæg.
- Betingelse: Den der har begået lovovertrædelsen erklærer sig skyldig og rede til at betale bøden, som er angivet bødeforelægget
- Omfatter sager, som er afgrænsede og objektivt konstaterbare

Administrative bødeforelæg

- Uberettiget brug af logo eller mærke, hvor logoet eller mærket giver forbrugeren en sikkerhed for, at virksomheden giver forbrugeren en særlig beskyttelse
- Spam
- Uanmodede telefoniske henvendelser til personer på Robinsonlisten/har frabedt sig henvendelser
- Markedsføring af en begivenhed rettet mod unge under 18, hvor markedsføringen indeholder henvisninger til rusmidler

Administrative bødeforelæg

- Ubertrettiget brug af logo eller mærke, hvor logoet eller mærket giver forbrugeren sikkerhed for en særlig beskyttelse.

Overtrædelsens varighed	Bødetakst
Op til 6 mdr.	40.000 kr.
Over 6 mdr.	60.000 kr. + 50 pct. pr. påbegyndt år
Andengangstilfælde: Bøden forhøjes med 20 pct.	

Fængselsstraf

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

Fængselsstraf

- Fængsel i op til 4 måneder, mm højere straf er forskyldt efter strfl. 279 (bedrageribestemmelsen) eller anden lovgivning.
- Sikre præventiv effekt for særligt grove overtrædelser.
- Der skal foreligge grov uagtsomhed eller fortsæt.
- Ex: Systematiske overtrædelser med økonomisk vinding for øje. Grove og gennemtænkte overtrædelser.

Fængselsstraf

1. Aggressiv handelspraksis (§ 7). Chikane, tvang mv.
2. Sortelisten nr. 24-31 (Aggressiv handelspraksis). Fx besøg på forbrugerens bopæl og vil ikke forlade stedet. Gentagne uønskede telefonopkald mv.
3. Under skærpede omstændigheder overtrædelse af vildledningsforbuddene i § § 5 og 6.

Fængselsstraf

1. Mulighed for fængselsstraf indebærer, at fysiske personer kan idømmes fængselsstraf.
2. Rigsadvokatens meddelelse om strafansvar.
3. Ledelse/direktør skal have groft uagtsomt forsætligt.

Håndhævelse:

Hvilke EU-retlige forpligtelser har DK ift. at håndhæve direktivet om urimelig handelspraksis?

Håndhævelse

- Medlemsstaterne påser, at der findes tilstrækkelige og effektive midler til bekæmpelse af urimelig handelspraksis og til at sikre, at dette direktivs bestemmelser overholdes i overensstemmelse med forbrugernes interesse.
- Sager om urimelig handelspraksis skal kunne indbringes for retten eller en administrativ myndighed. Upartiskhed.
- Retten/administrativ myndighed skal fx have kompetence til at påbyde indstilling af urimelig handelspraksis, forbyde den pgl. praksis.

Persondataforordningen

1. Krav til tilsynsmyndigheden:

- Fuld uafhængighed. Ikke modtage instrukser.
- Have de nødvendige menneskelige, tekniske og finansielle ressourcer, lokaler og infrastruktur.
- Eget personale, der alene er under ledelse af tilsynsmyndigheden.

Håndhævelse

- 2018: Ny lovgivningspakke fra Kommissionen (New Deal for Consumers).
- Formål: Sikre enslydende sanktionsbestemmelser og mere ensartet anvendelse af sanktioner i EU.
- MS skal lægge vægt på de samme kriterier, når der pålægges sanktioner.
- Kriterierne: Grovhed, omfang, varighed.

Bødeloft ved udmåling af bøder i sager med EU-dimension

1. Bødeloft i sager med EU-dimension: Sager med EU-dimension: Har skadet, skader eller må antages at kunne skade forbrugernes kollektive interesser i mindst to tredjedele af medlemsstaterne, der tilsammen tegner sig for mindst to tredjedele af Unionens befolkning.
2. Overtrædelse af bestemmelser anført i mfl. § 37, stk. 1 og 3. Fx vildledningsforbuddene og aggressiv handelspraksis.

Bødeloft ved udmåling af bøder i sager med EU-dimension

1. Bødeloft på *mindst* 4 pct. af den erhvervsdrivendes omsætning. Et minimumsbødeloft.
2. I DK: Bøden kan maksimalt udgøre 4 pct. af den erhvervsdrivendes årlige omsætning i de berørte medlemsstater.
3. Dvs. en bøderamme, der kan gå fra 0 – 4 pct. af omsætningen.

Lever DK op til direktivets forpligtelser

1. Vi har en administrativ myndighed – FO.
2. Sager kan indbringes for domstolene.
3. FO og domstolene har adgang til de retsmidler, som direktivet foreskriver.
4. Prioriteringsadgang?

Tak!

Susanne Aamann – saa@kfst.dk

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN